

Harmonisering uden hjælpemidler

Følgende skema beskriver harmonisering i dur-tonearter.

Harmoniser først med hovedfunktioner:

Start med at harmonisere med hovedfunktionerne. Husk at dominanten ofte får tilføjet 7'er og at subdominanten kan få tilføjet 6'er.

Husk at akkorden ikke altid passer på første tone i takten men altid på sidste tone i hver linje.

Lyt dine forslag igennem og vær især opmærksom på om linjen slutter med den rigtige akkord, hvis der er flere muligheder.

Skriv spørgsmålstegn i de takter hvor der ikke rigtig er nogen hovedfunktion der passer.

F:	C:	G:	D:
F Bb (Bb6) C C7	C F (F6) G G7	G C (C6) D D7	D G (G6) A A7

Erstat nu nogle af disse hovedfunktioner med andre. D erstattes med Sp-D, T erstattes med T-Tp, S erstattes med S-Sp. Alt dette forudsætter at melodien passer til de nye akkorder. Hermed skulle du også gerne have udfyldt spørgsmålstegnene.

F:	C:	G:	D:
C erstattes med Gm-C F erstattes med F-Dm Bb erstattes m Bb-Gm F erstattes evt af Dm Bb erstattes evt af Gm	G erstattes med Dm-G C erstattes med C-Am F erstattes med F-Dm C erstattes evt af Am F erstattes evt af Dm	D erstattes med Am-D G erstattes med G-Em C erstattes med C-Am G erstattes evt af Em C erstattes evt af Am	A erstattes med Em-A D erstattes med D-Hm G erstattes m G-Em D erstattes evt af Hm G erstattes evt af Em

Overvej om du kan indføre en enkelt eller flere bidominanter før en af de akkorder du allerede har.

Generelt vil der ofte være bidominanter hen mod midten og mod slutningen. Ofte vil 2. eller evt 3. linje (ud af 4 slutte på dominanten med vekseldominanten DD lige før, men det sker ikke altid. Du skal ikke lave mange bidominanter men gerne et par stykker:

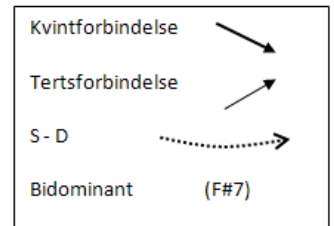
F:	C:	G:	D:
G7 før C(7) F7 før Bb A7 før Dm D7 før Gm	D7 før G(7) C7 før Bb E7 før Am A7 før Dm	A7 før D(7) G7 før C H7 før Em E7 før Am	E7 før A(7) G7 før C H7 før Em E7 før Am

Lad tertsen være i bassen når det giver en god melodisk linje. Du skal som hovedregel aldrig harmonisere med andet end grundtone eller terts i bassen. De eneste situationer hvor vi kan bruge 7'er eller 5'er i bassen er når det giver en klar baslinje, men den skal være MEGET klar. Undgå altid tertsen i bassen i den afsluttende dominant.

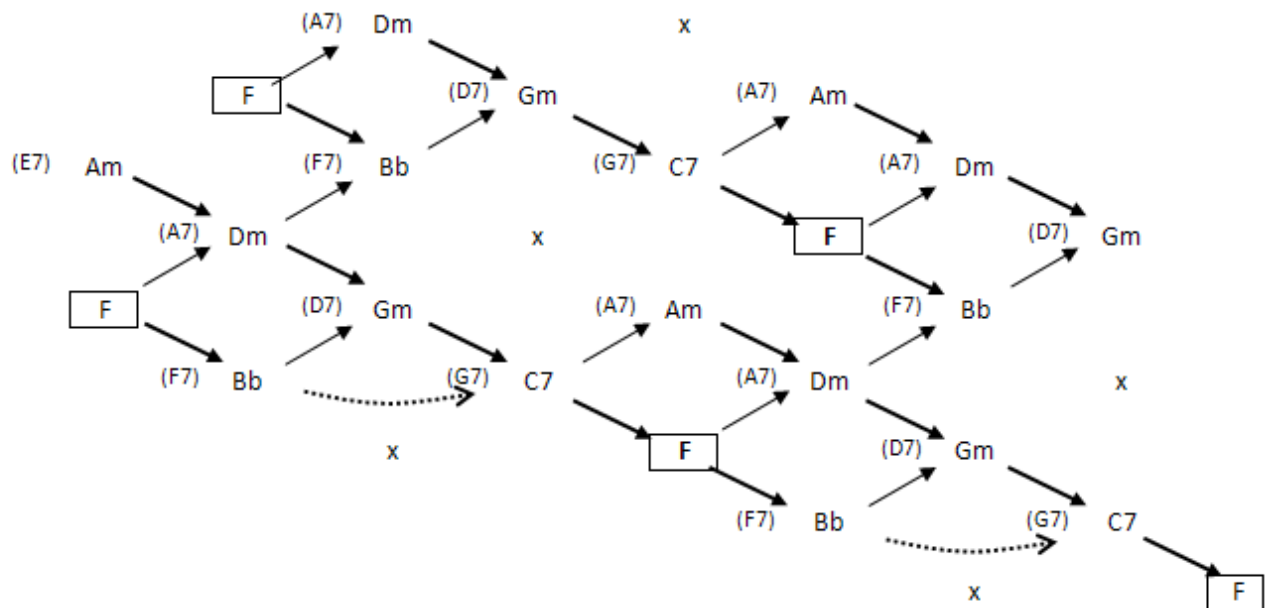
F:	C:	G:	D:
F-Bb → F - F/a - Bb C - F → C - C/e - F	C-F → C - C/e - F G - C → G - G/h - C	G - C → G - G/h - C D - G → D - D/fis - G	D - G → D - D/fis - G A - D → A - A/cis - D

Harmonisering - stærke akkordforbindelser:

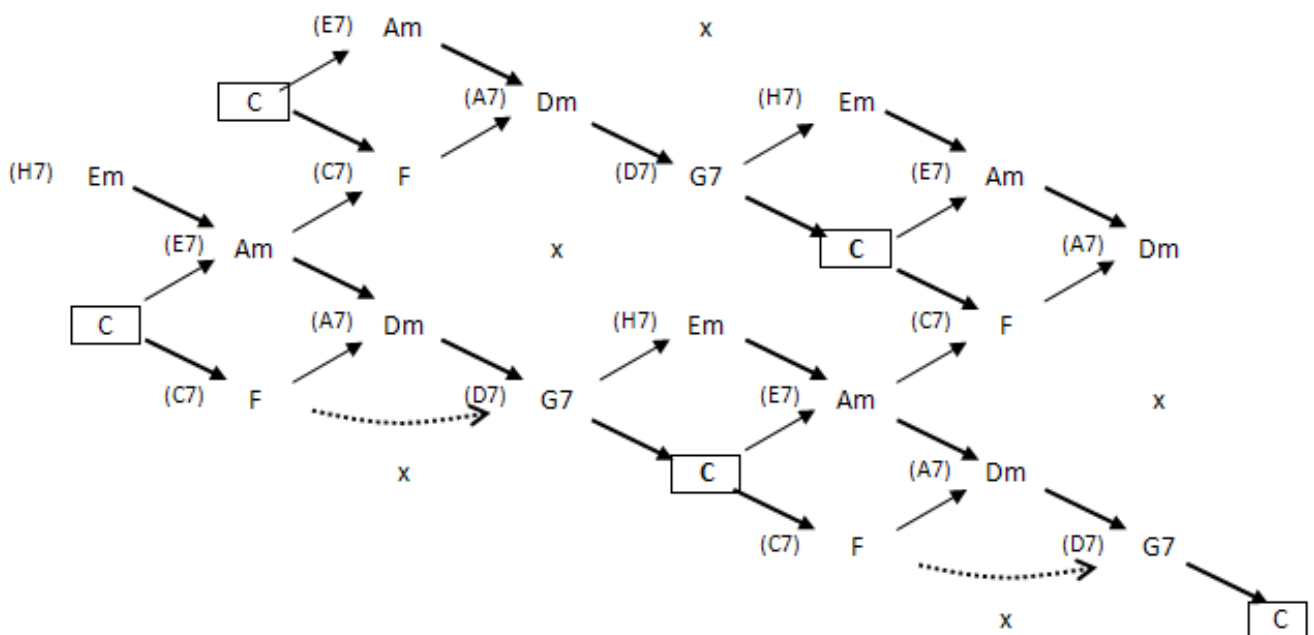
Det helt afgørende for at en harmonisering skal lyde godt er at rækkefølgen af akkorder rummer en ide. Der er to grundlæggende ideer i vores måde at lytte på akkorder: Faldende kvinter og faldende tertser lyder rigtig godt. Den eneste undtagelse fra disse regler er Dp-T. Hvorfor? Spørg dit øre!

F-dur

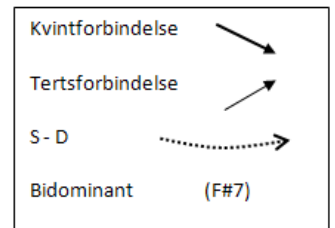

C-dur

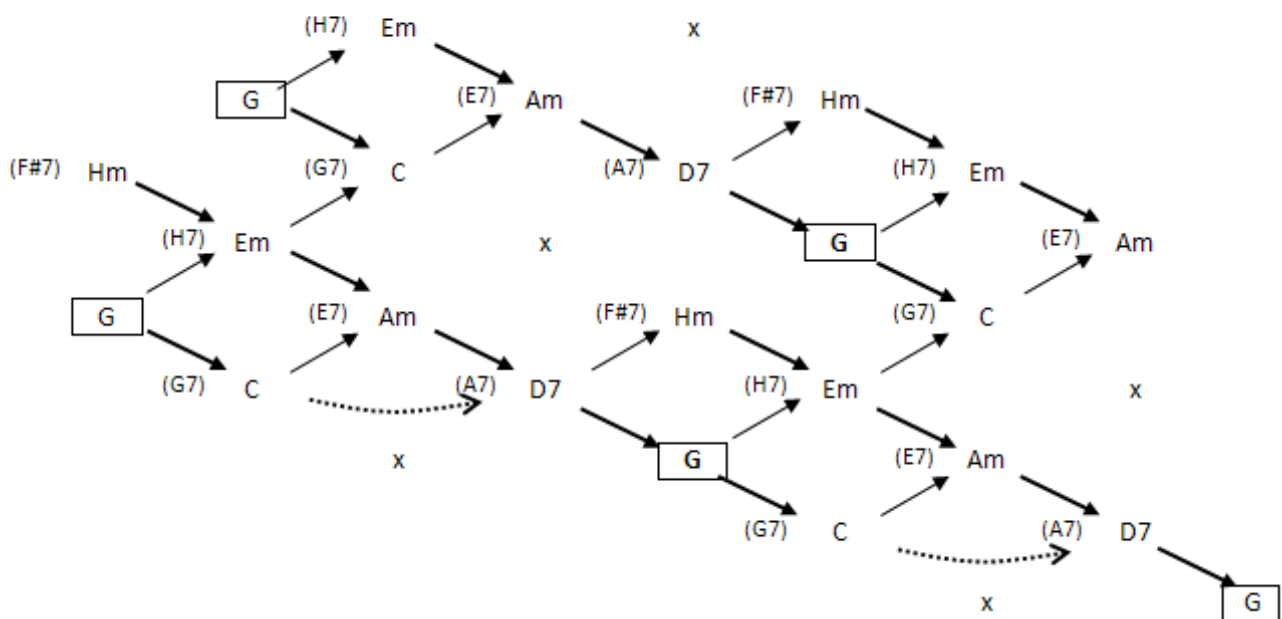

Bidominanter: Enhver akkord kan foregribes af sin bidominant, hvis det passer med melodien. Husk at bidominanter altid er i dur og ofte har 7'er på. I en "pænere melodi" er der sjældent to bidominanter i træk.

x'et: Akkorden der kunne stå på x'ets plads er VIIIm(b5) der kunne tolkes som en ufuldkommen D7 eller en ufuldkommen Sp6, så når C i skemaet nedenfor ikke lige kan fortsætte med kvintspring til x'et så er der kun Am (Sp) og D7 (D7) tilbage som stærke forbindelser, og det er jo lige de samme funktioner!

G-dur:

D-dur

